

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น ขอนำเสนอตามหัวข้อดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

รัฐบาลโดย กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นถึงความสำคัญอย่างยิ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพื่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศจึงเห็นสมควรกำหนดเป็นนโยบายสนับสนุนภาคเอกชนในการพัฒนาการศึกษาในขณะเดียวกันเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาใน สังคมด้วยการให้โอกาสแก่นักเรียน/ นักศึกษาที่ด้วย โอกาสจึงกำหนดเป็นนโยบายให้ภาครัฐบาลสนับสนุนทางการเงิน โดยการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 คณะรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี) มีมติเห็นชอบในหลักการ โครงการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ 3 หน่วยงาน คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย โดยมี บมจ. ธนาคารกรุงไทย ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร และจัดการเงินให้กู้ยืมและเริ่มให้นักเรียน / นักศึกษากู้ยืมได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมาบนพื้นฐานของหลักการว่า

“เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน / นักศึกษา ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยสำหรับศึกษาต่อ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทั้งสายสามัญและสายอาชีวะ) จนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ รวมทั้งการศึกษานอกระบบต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรและประเภท ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยนักเรียน / นักศึกษาจะต้องชำระคืนพร้อมดอกเบี้ยอัตราต่ำเมื่อจบการศึกษาแล้ว”

ภายหลัง เมื่อรัฐเห็นความสำคัญของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มากขึ้น จึงได้ออกพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 และจัดตั้งสำนักงานกองทุน

เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลังส่งผลให้การดำเนินงาน กยศ. มีความมั่นคงถาวรขึ้น (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2540 : 9)

วัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1. เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น แก่ ผู้ที่ มาจาก ครอบครัวที่มีรายได้น้อย ซึ่ง ค้อยโอกาสทางการศึกษาอันจะมีส่วนสำคัญในการยกฐานะความเป็นอยู่ของ ประชาชนและ เป็นการสนองตอบต่อนโยบายการกระจายรายได้
2. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาาระบบการศึกษาทางด้านอุปสงค์โดยการเพิ่มขีดความสามารถ ในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน

ประโยชน์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1. เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษาได้รับการศึกษาสูงขึ้น
2. ลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัวโดยจะ ได้รับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตลอดระยะเวลาการศึกษา
3. สร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพแต่เยาวชนไทยเมื่อสำเร็จการศึกษาเพื่อสร้างฐาน อนาคตและยกระดับความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
4. สร้างความภูมิใจแก่สมาชิกของครอบครัวเมื่อลูกหลานสำเร็จการศึกษา
5. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติเพื่อเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาชาติต่อไป

บทบาทของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ในฐานะผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม

บมจ.ธนาคารกรุงไทยได้รับหน้าที่เป็นผู้บริหารและจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของรัฐบาล โดยจัดเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์เครื่องมือ เพื่อให้บริการ โดยเฉพาะด้วยตระหนักรถึง ความสำคัญในการศึกษาของประชาชนในประเทศ โดย บมจ.ธนาคารกรุงไทยได้จัดองค์กรระดับ ฝ่ายงานที่กำหนดโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหารตลอดจนแนวทางการดำเนินการให้ สอดคล้องกับนโยบายหรือเป้าหมายที่วางไว้เพื่อรองรับกับบทบาทใหม่ของ ธนาคารกรุงไทยใน ฐานะผู้ให้บริการกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีภารกิจด้านการตอบแทนสังคมเป็น สิ่ง สำคัญ โดยเฉพาะสังคม ชุมชน ท้องถิ่นและเยาวชนที่เปรียบเสมือนอนาคตของชาติซึ่งจะต้อง ได้รับ การส่งเสริมการศึกษา และสร้างจิตสำนึกที่ดีความมีวินัยรู้จักเก็บออม การรักษาสุขภาพแวดล้อม ความซื่อสัตย์ตลอดจนความรับผิดชอบต่อชาติเพื่อก่อให้เกิดประ โยชน์ต่อตนเองสังคมและ ประเทศชาติ

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา รัฐบาลได้จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนของชาติได้มี โอกาสศึกษาระดับปริญญาตรีที่ครอบครัวมีรายได้น้อยได้กู้ยืม ไปศึกษาต่อและผ่อนชำระคืนพร้อม ดอกเบี้ยในอัตราต่ำเมื่อสำเร็จการศึกษา

โครงสร้างการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

โครงสร้างการบริหารจัดการกองทุนฯ ประกอบด้วย

- คณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย กำกับดูแลกิจการกองทุนฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ติดตามประเมินผลการดำเนินงานกิจการกองทุนฯ ประเมินและวิเคราะห์ความต้องการกู้ยืมเงินของนักเรียน นักศึกษาที่ยากจนทั้งในปัจจุบันและอนาคต และเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อเสนอของบประมาณสมทบกองทุนจัดทำรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่การดำเนินงานของกองทุนฯ ให้ประชาชนได้รับทราบ พิจารณาจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดำเนินการคัดเลือก ทำสัญญาจ้าง / เลิกจ้างผู้จัดการ ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมายและอื่น ๆ

คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

- ปลัดกระทรวงการคลัง	ประธานกรรมการ
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	รองประธานกรรมการ
- ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
- เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
- เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	กรรมการ
- อธิบดีกรมสรรพากร	กรรมการ
- ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	กรรมการ
- นายกษมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย	กรรมการ
- นายกษมาคมสมาพันธ์การศึกษาเอกชน	กรรมการ
- กรรมการอื่นซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีอีกไม่เกิน 5 คน โดยในจำนวนนี้อย่างน้อยจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การเงิน หรือการบัญชี หรือ กฎหมายด้านละ 1 คน	กรรมการ
- อธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการและเลขานุการ
- ผู้จัดการกองทุนฯ	กรรมการและผู้เลขานุการ

คณะกรรมการเพื่อประสานงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ทำหน้าที่กลั่นกรองเรื่องต่าง ๆ ก่อนนำเสนอเป็นระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประสานงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและแก้ไขปัญหาในการ

ดำเนินงานกองทุนฯ และดำเนินการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการฯ มีอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นประธานฯ และผู้จัดการกองทุนฯ เป็นเลขานุการ

สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 มีฐานะเป็นนิติบุคคล สำนักงานกองทุนฯ มีผู้จัดการกองทุนเป็นผู้บริหาร ทำหน้าที่บริหารจัดการเงินให้กู้ยืม ตามนโยบายที่คณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มอบหมาย อำนาจความสะดวกและประสานงานระหว่างผู้กู้ สถานศึกษา กระทรวงต่าง ๆ และธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษาในการกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

สังกัด	ส่วนภูมิภาค	ส่วนกลาง	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ	3,481	269	3,750
1. กรมสามัญศึกษา	2,267	112	2,379
2. สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	369	106	475
3. กรมอาชีวศึกษา	376	22	398
4. สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับสูง	33	7	40
5. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	31	15	46
6. กรมพลศึกษา	18	0	18
7. กรมการศึกษานอกโรงเรียน	12	3	15
นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	375	4	379
นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	43	12	55
1. สำนักนายกรัฐมนตรี	1	0	1
2. กระทรวงสาธารณสุข	40	3	43
3. กระทรวงกลาโหม	0	3	3
4. กระทรวงคมนาคม	1	1	2
5. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน	0	1	1
6. กระทรวงมหาดไทย	1	1	2
7. สภาอากาศไทย	0	1	1
8. สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	0	2	2
รวม	3,524	281	3,805

ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

คณะกรรมการจ้างบุคคลเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม โดยปัจจุบันคณะกรรมการฯ ได้เลือกข้าราชการกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน นักศึกษา และชาชนทั่วไป ทราบถึงนโยบายระเบียบ และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนฯ ตรวจสอบความถูกต้องของสัญญากู้ยืมที่สถานศึกษาจัดส่งบันทึกข้อมูลของผู้กู้ระบบคอมพิวเตอร์ จัดเก็บสัญญาและเอกสารสำคัญ อำนวยความสะดวกในการดำเนินการกู้ยืมเงินให้บริหารจ่ายเงิน จัดส่งเงินให้ผู้กู้ แจ้งจำนวนหนี้ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ รับชำระหนี้ ติดตามทวงหนี้และดำเนินคดีเพื่อบังคับชำระหนี้เงินกู้ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานส่งกองทุนฯ และสถานศึกษาเป็นประจำ เก็บและส่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการฯ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการมอบหมายฯ

สถานศึกษา

มีคณะกรรมการฯ ประจำสถานศึกษาทำหน้าที่กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินอย่างละเอียด รับสมัครผู้ขอรับทุนกู้ยืม ตรวจสอบคุณสมบัติและหลักฐานผู้ขอกู้ยืม กำหนดวงเงินให้กู้ยืม คณะอนุกรรมการฯ และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทราบจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน และหนังสือค้ำประกัน ตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาการกู้ยืม และจัดส่งให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จัดทำและเก็บเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้กู้ยืมเงิน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและติดตามผลการกู้ยืมเงิน แจ้งผลการศึกษาให้สำนักงานกองทุนฯ ทราบทุกสิ้นปีการศึกษา ทั้งนี้สำนักงานกองทุนฯ ให้จัดทำเอกสารแสดงอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับกองทุนฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติด้วย

แหล่งเงินทุนของกองทุนฯ

แหล่งเงินทุนของกองทุนฯ เพื่อนำมาให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้จากงบประมาณแผ่นดิน โดยกองทุนฯ เป็นผู้ดำเนินการจัดทำคำขอขบประมาณผ่านสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการคลัง เงินที่ได้รับจัดสรรมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี

กระบวนการขอกู้ยืม (ทำสัญญาปีต่อปี)

นักเรียน นักศึกษาที่มีความประสงค์จะกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ สามารถขอแบบคำขอยืมได้ตามสถานศึกษาทั่วไป พร้อมทั้งให้ผู้รับรองตามที่คณะกรรมการกองทุนฯ กำหนด โดยพิจารณาว่าคุณสมบัติของตนเองว่าตรงกับคุณสมบัติผู้ขอกู้หรือไม่ ถ้าตรงกับคุณสมบัติให้กรอกแบบคำขอยืมและให้ผู้รับรองได้ลงลายมือชื่อรับรองในแบบคำขอยืมให้ถูกต้องครบถ้วน หลังจากนั้นยื่นแบบคำขอยืมพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาการยื่นแบบขอยืม / การค้ำประกันตามที่กำหนด ณ สถานศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ สถานศึกษาและธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จะใช้

ระยะเวลาประมาณ 2 เดือนหลังจากได้รับการยื่นเรื่องเพื่อพิจารณาคุณสมบัติและเอกสารหลักฐานที่นักเรียน นักศึกษายื่น เมื่อผู้กู้ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมแล้ว ผู้กู้จะต้องเปิดบัญชีธนาคารออมทรัพย์ ทำสัญญากู้ยืมเงินกับสถานศึกษา รวมทั้งให้ผู้ค้ำประกันมาลงลายมือชื่อค้ำประกันในสัญญาด้วย ในแบบฟอร์มสัญญาจะระบุจำนวนวงเงินให้กู้ ที่อยู่ของผู้กู้ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนานักเรียน นอกจากนี้ยังกำหนดเงื่อนไขที่ผู้กู้ต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถติดตามผู้กู้ให้ชำระหนี้ต่อไปภายหลังได้

ขยายการปล่อยกู้

ในปัจจุบัน กยศ. ปล่อยกู้เฉพาะระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ในอนาคตมีโครงการที่จะปล่อยกู้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไปหรือไม่ ดร. เปรมประชากรกล่าวว่า เรากำลังทำวิจัยอยู่ว่า หากให้ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกกู้ด้วย จะต้องใช้ทุนเท่าไร แล้วเราจะเอาเงินมาจากส่วนไหน เพราะถ้าปล่อยกู้ในระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีนั้นต้องใช้งบมหาศาลเลย

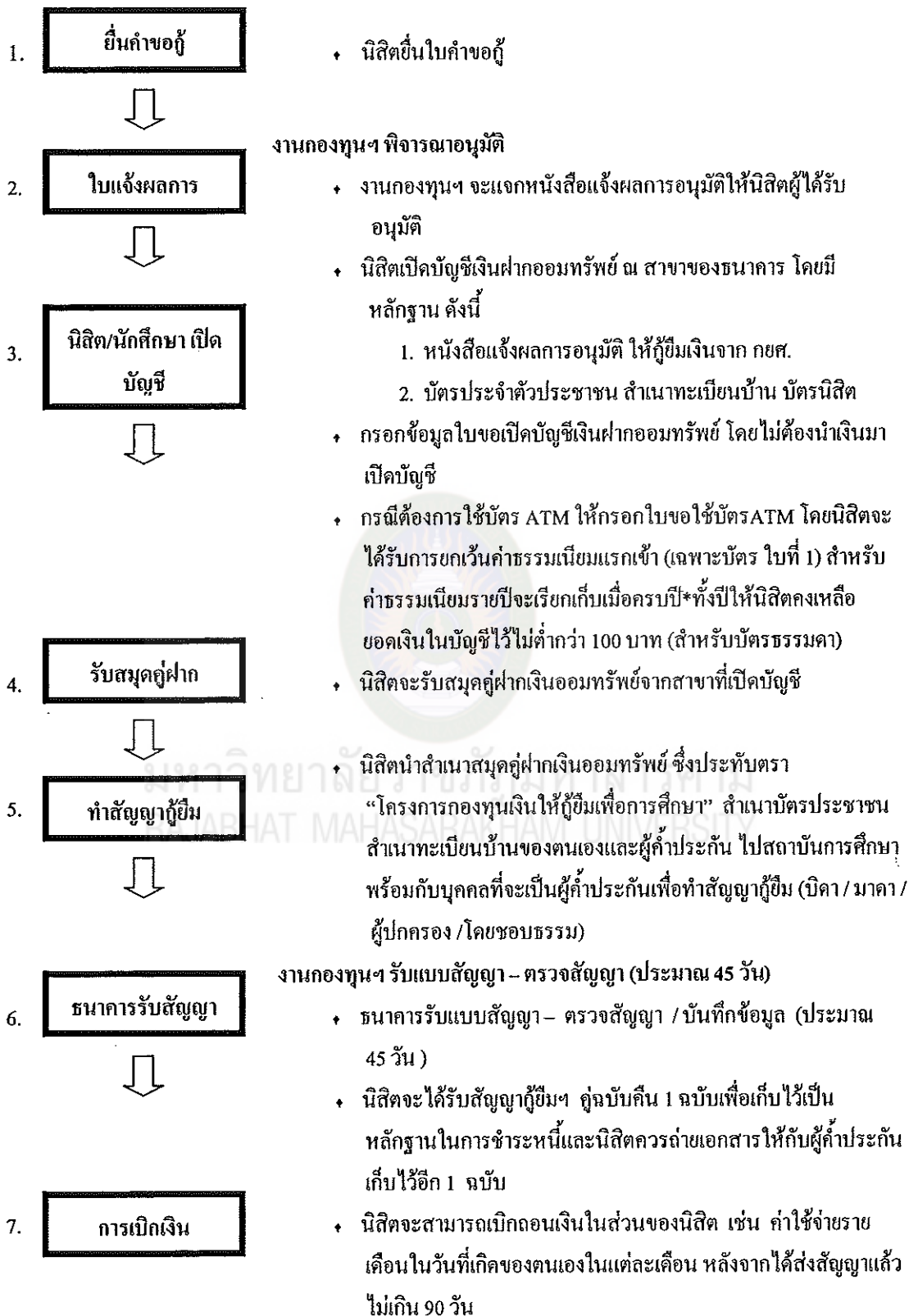
ทำอย่างไรให้สัญญาเงินกู้อันไม่ถูกสังคิน

1. ให้สถาบันตรวจสอบยอดเงินของผู้กู้ทั้งหมดไม่ให้เกินวงเงินที่ได้รับจากการจัดสรรจากสำนักงานกองทุนฯ โดยแยกเป็นวงเงินผู้กู้อย่างต่อเนื่องและวงเงินผู้กู้ยืมรายใหม่ให้ถูกต้องก่อนส่งสัญญามาที่ธนาคาร
2. เอกสารประกอบสัญญาจะต้องครบถ้วน เอกสารประกอบสัญญาที่ถ่ายสำเนารวมกันให้เจ้าของเอกสารเซ็นรับรองสำเนาถูกต้องทุกคน
  - สำเนาสมุดฝากของผู้กู้ (บมจ.ธนาคารกรุงไทย)
  - สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้กู้ยืม
  - หนังสือสำคัญเปลี่ยนชื่อ - นามสกุล (ถ้ามี)
  - สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ค้ำประกัน
  - สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีของผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี)
  - สำเนาประกาศอนุมัติให้กู้ยืม (โดยจัดให้มีรายชื่อเรียงตามสัญญาของผู้กู้แต่ละชุด ซึ่งไม่ควรเกิน 50 ราย)
3. ตรวจสอบการลงลายมือชื่อในสัญญาเงินกู้ยืมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ถูกต้องและครบถ้วน
4. ตรวจสอบวงเงินกู้ยืมและยอดเงินแบ่งตามสัญญา เมื่อรวมแล้วทั้ง 2 ยอดต้องเท่ากัน
5. กรณีมีการแก้ไขในสัญญา ให้ใช้วิธีขีดฆ่าแล้วเขียนใหม่ พร้อมให้ผู้ให้กู้และผู้กู้เซ็นชื่อกำกับในจุดที่แก้ไข (ห้ามใช้น้ำยาลบคำผิดเด็ดขาด)
6. ให้ใช้แบบฟอร์มสัญญาที่สำนักงานกองทุนจัดให้ของแต่ละปีการศึกษาเท่านั้น
7. เลขที่บัญชีออมทรัพย์ในสัญญาของผู้กู้ จะต้องตรงกับเลขที่บัญชีในสำเนาสมุดบัญชีที่

แนบมา

ขั้นตอนการขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ ของนิสิต/นักศึกษา

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการขอกู้ยืมเงินกองทุนฯ ของนิสิต/นักศึกษา

ข้อแนะนำในการกรอกสัญญาผู้ยืม

1. ต้องระบุวันที่ทำสัญญา และวันที่ของหนังสือมอบอำนาจของผู้ให้กู้ยืม
2. ชื่อหัวหน้าสถานศึกษาที่ได้รับมอบอำนาจในการทำสัญญาผู้ตามข้อ ก. จะต้องเป็นบุคคลเดียวกับที่ลงนามในช่องผู้ให้กู้ยืมในข้อ 4. ต้องระบุวันที่ทำสัญญาและวันที่ของหนังสือมอบอำนาจของผู้ให้กู้ยืม
3. ผู้กู้บรรลุนิติภาวะ ต้องมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ณ. วันทำสัญญา หากยังไม่ครบจะต้องมีลายเซ็นผู้แทนโดยชอบธรรมด้วย
4. ผู้เกี่ยวข้องที่ระบุในสัญญาจะต้องเซ็นชื่อให้ตรงกับช่องลายเซ็นใน ข้อ 4. ห้ามเซ็นชื่อสลับช่อง เช่น ผู้ค้ำประกันต้องเซ็นชื่อในช่องผู้ค้ำประกัน ผู้แทนโดยชอบธรรมเซ็นชื่อในช่องผู้แทนโดยชอบธรรม ฯลฯ
5. เลขประจำตัวประชาชน ผู้กู้ ผู้ค้ำประกันและผู้แทนโดยชอบธรรม ต้องถูกต้องครบ 13 หลักต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนทั้งของผู้กู้และผู้ค้ำประกันมาพร้อมกับสัญญาด้วย
6. การแก้ไขสัญญา ห้ามใช้น้ำยาลบคำผิด ให้ขีดฆ่าแล้วเขียนใหม่โดยผู้ให้กู้ และผู้กู้ลงนามกำกับให้เหมือนกับลายมือชื่อในช่องผู้ให้กู้และผู้กู้ (ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของข้อ 1. วงเงินและข้อ 4. การลงลายมือชื่อส่วนอื่น ให้ผู้กู้ลงลายมือชื่อกำกับการแก้ไขฝ่ายเดียว)
7. ชื่อผู้กู้และเลขที่บัญชีเงินฝากในสัญญาต้องตรงกับสมุดคู่ฝาก หากไม่ตรงให้ไปติดต่อที่ บมจ.ธนาคารกรุงไทย สาขาที่เปิดบัญชี เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องตรงกัน แล้วจึงส่งสำเนาให้ธนาคาร
8. การลงนามในสัญญาต้องลงนามจริง (ห้ามใช้ตราประทับแทนการลงนาม)
9. สัญญาผู้ต้องมีพยานลงนาม 2 คน คนเดียวเซ็น 2 ช่องได้
10. ช่องผู้รับรองลายมือชื่อผู้ค้ำประกันให้นายทะเบียนท้องที่ / ท้องถิ่นลงนามรับรองลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน กรณีผู้ค้ำประกัน / ผู้ปกครองที่เป็นผู้ค้ำประกันไม่สามารถลงลายมือชื่อต่อเจ้าหน้าที่กองทุนฯ หรือผู้บริหารสถานศึกษาได้

ระยะเวลาในการทำสัญญา และการจ่ายเงินให้นักเรียน นักศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

1. กรณีผู้กู้รายเก่า (ต่อเนื่อง)

- 1) ทำสัญญาประมาณเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคมของทุกปี
- 2) ส่งสัญญาให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตรวจสอบภายในเดือนเมษายนของทุกปี
- 3) ผู้กู้ได้รับเงินในเดือนพฤษภาคมของทุกปี

2. กรณีผู้กู้รายใหม่หรือผู้กู้รายเก่าเปลี่ยนสถานศึกษาใหม่

- 1) ทำสัญญาประมาณเดือนพฤษภาคม – มิถุนายนของทุกปี
- 2) ส่งสัญญาให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ภายในเดือนกรกฎาคมของทุกปี
- 3) ผู้กู้ได้รับเงินภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี

จะเห็นได้ว่า ระยะเวลาการพิจารณาการให้เงินกู้ยืมและการทำสัญญาในกรณีผู้กู้รายใหม่หรือผู้กู้รายเก่าที่เปลี่ยนสถานศึกษาใช้เวลาค่อนข้างยาวนาน คือ ประมาณ 2 – 3 เดือน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการกรอก/ยื่นเอกสารผิดพลาด หรือไม่ครบถ้วน ทำให้ผู้กู้ได้รับเงินล่าช้า การได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ล่าช้าไปถึง 2 – 3 เดือน อาจทำให้สถานศึกษาขาดสภาพคล่องได้

ทบวงมหาวิทยาลัย

1. กรณีผู้กู้รายเก่า

1) กรณีนักศึกษาเคยกู้ยืมในสถาบันเดิมจะประกาศรับสมัครพร้อมแจกแบบคำขอกู้ก่อนเปิดภาคการศึกษา หลังได้รับแบบคำขอกู้และเอกสาร สถานศึกษาจะตรวจสอบเอกสารและผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา นัดสัมภาษณ์และพิจารณาเฉพาะรายที่สถานศึกษาตรวจสอบพบว่ามีปัญหาและกำหนดวงเงินให้กู้ยืมของแต่ละราย

2) กรณีนักศึกษาเคยกู้ยืมมาจากสถาบันอื่น จะประกาศรับสมัครพร้อมแจกแบบคำขอกู้ในวันสอบสัมภาษณ์ให้นักศึกษายื่นแบบคำขอกู้ขอหลักฐานการขอกู้ยืมเงินและใบสัญญากู้ยืมปีที่ผ่านมา หรือบัญชีเงินกู้และหลักฐานอื่น ๆ ในวันรายงานตัว สถานศึกษาทำการสัมภาษณ์และพิจารณาวงเงินให้กู้ยืม

2. กรณีผู้กู้รายใหม่

กรณีนักศึกษาที่ไม่เคยกู้ยืมเงินมาก่อนจะมีการประกาศรับให้นักศึกษาทราบทั่วกันพร้อมแจกแบบคำขอกู้ในวันเปิดภาคการศึกษาหรือวันสอบสัมภาษณ์ โดยกำหนดวัน เวลา สถานที่รับสมัคร เพื่อดำเนินการรับแบบคำขอกู้ยืม เพื่อพิจารณา สัมภาษณ์และประกาศผลต่อไป

คุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงิน

1. เป็นผู้มีสัญชาติไทย
2. เป็นนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. ไม่เป็นผู้เคยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาใด ๆ
4. ไม่เป็นผู้ทำงานประจำในระหว่างศึกษาเล่าเรียน
5. รายได้ของบิดา มารดา และนักเรียนผู้กู้ยืมรวมกันไม่เกิน 120,000 - 150,000 บาทต่อปี หากผู้ใช้อำนาจปกครองที่มีใช้บิดามารดา ให้ถือรายได้ของผู้ปกครองแทนบิดามารดา
6. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

7. ในขณะที่กู้ยืมเงินต้องไม่เป็นผู้ได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดอาญา
8. เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบหรือประกาศการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในโรงเรียนสถาบันศึกษาหรือสถาบันศึกษาซึ่งอยู่ในสังกัด ควบคุมหรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ
9. หากได้รับทุนค่าเล่าเรียนจากหน่วยงาน หรือสถาบันต่าง ๆ มีสิทธิขอกู้เงินสำหรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้
10. เป็นผู้มีผลการเรียนดีหรือเป็นผู้ผ่านเกณฑ์ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการศึกษา (2.00 ขึ้นไป)

ประเภทของผู้กู้ยืมเงิน สถาบันมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

- 1) ผู้กู้ยืมรายใหม่
- 2) ผู้กู้ยืมต่อเนื่องจากสถาบันเดิม
- 3) ผู้กู้ยืมต่อเนื่องจากสถาบันอื่น

คุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ครอบครัวผู้กู้

- 1) ข้าราชการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป หรือตำแหน่งเทียบเท่า หรือ
- 2) ผู้บริหารสถานบันการศึกษา หรือ
- 3) ผู้ปกครองท้องถิ่นระดับผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป

เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาการยื่นแบบขอกู้ / การค้ำประกันมีดังนี้

1. รูปถ่ายของผู้กู้ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป
2. สำเนาเอกสารต่อไปนี้

เอกสารของผู้ยื่นขอกู้

- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

เอกสารของบิดามารดาหรือผู้ปกครองและผู้รับรองรายได้

- สำเนาทะเบียนบ้าน
  - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
  - สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี (ถ้ามี)
3. หนังสือรับรองเงินเดือนของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง หรือ
  4. หนังสือรับรองรายได้และฐานะของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
  5. หนังสือแสดงความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา(กรณีศึกษาใหม่ ให้ติดต่้อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนวจากสถาบันศึกษาเดิม)

6. แผนผังแสดงที่ตั้งของที่อยู่อาศัยของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง / ผู้อุปการะ หรือคู่สมรส
7. ใบแสดงผลการเรียนในการศึกษาที่ผ่านมาของผู้ยื่นคำขอกู้
8. ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันมิใช่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองต้องแนบเอกสารของผู้ค้ำประกันเพิ่มเติมดังนี้

สำเนาทะเบียนบ้าน

สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี (ถ้ามี)

หนังสือรับรองเงินเดือน หรือหนังสือรับรองรายได้ และฐานะ

9. สำเนาเอกสารทุกฉบับต้องลงรายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง

หมายเหตุ หากมีหลักฐานตามข้อ 3. แล้วไม่ต้องมีหลักฐานตามข้อ 4. และหากเอกสารหลักฐานไม่ครบ จะมีผลให้การพิจารณาอนุมัติกู้ยืมล่าช้า

กรณีนักศึกษาที่กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาอยู่แล้ว ให้แนบสำเนาสัญญาเงินกู้ฯ มาด้วยโดยให้นักเรียน หรือนักศึกษาผู้ใดประสงค์จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาอื่นคำขอตามแบบที่กระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการต่อผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลัง ณ โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือประสงค์จะเข้าเรียนแล้วแต่กรณี

กระทรวงการคลังจะมอบอำนาจให้บุคคลซึ่งรับผิดชอบหรือเป็นผู้แทนโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติ และหลักฐานต่าง ๆ เพื่อดำเนินการคัดเลือก อนุมัติการให้กู้ยืมเงินและลงนามในสัญญากู้ยืมเงินแทนกระทรวงการคลัง

หลักฐานการค้ำประกันสัญญากู้ยืมเงิน

1. บิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือ
2. บุคคลที่ประกอบอาชีพ มีรายได้ที่น่าเชื่อถือตามที่คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินประจำสถาบันการศึกษา พิจารณากำหนดให้เป็นผู้ค้ำประกันได้ หรือ
3. กรณีไม่มีบุคคลค้ำประกัน ให้ผู้กู้ยืมใช้หลักทรัพย์แทน

วงเงินให้กู้ยืม

1. ค่าเล่าเรียน ให้หมายความรวมถึงค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สถาบันการศึกษาเรียกเก็บ ตามระเบียบด้วย และให้กู้ได้ตามจริงแต่ไม่เกินวงเงินที่กำหนด
2. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ค่าหนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น ให้กู้ได้ตามจริงแต่ไม่เกินวงเงินที่กำหนด

3. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษานี้ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าครองชีพให้กู้ได้ไม่เกินวงเงินที่กำหนด เช่น ค่าที่พัก เครื่องแต่งกาย พาหนะ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่น ๆ ที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างเรียน

เงินกู้ยืมที่กองทุนฯ กำหนดเป็นเพดานขั้นสูงสุดที่สถานศึกษา กำหนดจำนวนแตกต่างกันสำหรับการศึกษาระดับต่างดังตารางนี้

ตารางที่ 2 วงเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในส่วนของจังหวัดมหาสารคามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ค่าเล่าเรียน	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	ค่าครองชีพ		รวม
			ค่าที่พัก	ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	
1. มัธยมศึกษาตอนปลาย	10,440	3,000	18,000	24,000	55,440
2. อาชีวศึกษา					
2.1 ปวช.	16,500	4,000	18,000	24,000	62,500
2.2 ปวท. / ปวส. และ อนุปริญญา	20,240	4,000	18,000	28,000	70,240
3. ปริญญาตรี	46,000	6,000	18,000	30,000	100,000

ทั้งนี้จะพิจารณาจากค่าใช้จ่ายจริงในการศึกษารวมถึงค่าครองชีพ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมของสถาบันการศึกษานั้น ๆ

การจ่ายเงินให้ผู้กู้

1. สถาบันการศึกษา สามารถเบิกจ่ายเงินค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา ได้ปีละไม่เกิน 3 ครั้ง ตามหลักฐานที่จ่ายจริง โดยเปิดบัญชีเงินดังกล่าวไว้ที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

การเปิดบัญชี หากผู้กู้ประสงค์จะให้ธนาคารออกบัตรถอนเงินอัตโนมัติ (A.T.M.) ผู้กู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการออกบัตรตามที่ธนาคารเรียกเก็บ

2. ผู้กู้ยืมสามารถเบิกจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษาได้เป็นรายเดือน ซึ่งเบิกเงินได้ในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนมาเป็นเบิกเงินได้ตามวันเกิดของผู้กู้ยืมในทุกเดือน โดยนักเรียนหรือนักศึกษาเปิดบัญชีส่วนตัวไว้ที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และเป็นหน้าที่ของโรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษา

ความประสงค์ไว้ กรณีชำระหนี้เป็นรายปี ผู้กู้จะต้องนำเงินฝากก่อนวันที่ 5 กรกฎาคม ทุกปี หรือก่อนวันที่ 5 ของทุกเดือน กรณีชำระเป็นรายเดือน ผู้กู้จะต้องนำบัญชีเงินฝากฯ ไปปรับรายการหักบัญชีที่สาขาและเก็บไว้เป็นหลักฐาน

2. ชำระหนี้ที่เกินต่อธนาคาร ผู้กู้สามารถชำระหนี้มากกว่าหรือเท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนเงินที่ต้องชำระก็ได้ ผู้กู้จะได้รับใบรับเงินเพื่อชำระหนี้กองทุนฯ ไว้เป็นหลักฐาน

ตารางที่ 3 ตารางแสดงการคำนวณเงินต้นและดอกเบี้ย (ผู้กู้ยืมต้องเสียค่าธรรมเนียมการชำระหนี้ครั้งละ 10 บาท)

ตารางคำนวณ 15 ปี

ปีที่ ผ่อน ชำระ (1)	ยอดเงินกู้ คงเหลือตาม สัญญา (2)	การผ่อนชำระ เงินต้นร้อยละ ต่อปี (3)	เงินต้นที่ ต้องชำระ แต่ละงวด (4)	ดอกเบี้ย ร้อยละ 1 ต่อปี (5)	ยอดเงินต้น และ ดอกเบี้ย (6)	บวกค่า ธรรมเนียม การโอนเงิน (7)
1	1.000	1.50	0.150	-	0.01500	10
2	0.985	2.50	0.025	0.00985	0.03485	10
3	0.960	3.00	0.030	0.00960	0.03960	10
4	0.930	3.50	0.035	0.00930	0.04430	10
5	0.895	4.00	0.040	0.00895	0.04895	10
6	0.855	4.50	0.045	0.00855	0.05355	10
7	0.810	5.00	0.050	0.00810	0.05810	10
8	0.760	6.00	0.060	0.00760	0.06760	10
9	0.700	7.00	0.070	0.00700	0.07700	10
10	0.630	8.00	0.080	0.00630	0.08630	10
11	0.550	9.00	0.090	0.00550	0.09550	10
12	0.460	10.00	0.100	0.00460	0.10460	10
13	0.360	11.00	0.110	0.00360	0.11360	10
14	0.250	12.00	0.120	0.00250	0.12250	10
15	0.130	13.00	0.130	0.00130	0.13130	10
รวม		100.00	1.000	0.09275	1.09275	

ตัวอย่างการคำนวณ

สมมติว่าผู้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 100,000. - บาท

1. นำยอดเงิน 100,000. - บาท คูณกับช่องที่ (2) จะทราบว่าเงินต้นคงเหลือในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินเท่าใด
2. นำยอดเงิน 100,000.- บาท คูณกับช่องที่ (4) จะทราบว่าเงินต้นที่จะต้องชำระในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินเท่าใด
3. นำยอดเงิน 100,000.- บาท คูณกับช่องที่ (5) จะทราบว่าดอกเบี้ยที่จะต้องชำระในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินเท่าใด (ยกเว้นปีที่ 1 ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย)
4. นำยอดเงิน 100,000.- บาท คูณกับช่องที่ (6) จะทราบว่าเงินต้นและดอกเบี้ยที่จะต้องชำระในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินเท่าใด

กรณีผู้กู้ยืมศึกษาอยู่หรือสำเร็จการศึกษาไม่ถึง 2 ปี แต่ได้รับจดหมายแจ้งภาระชำระหนี้ตามหลักเกณฑ์แล้วจะยังถือว่าไม่เป็นผู้ครบกำหนดชำระหนี้จะต้องทำ “หนังสือแบบรายงานสถานภาพการศึกษา (กยศ. 204)” และให้สถาบันการศึกษารับรองทุกปีจนกว่าจะจบการศึกษา สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วไม่ถึง 2 ปี ให้ผู้กู้ยืมนำหนังสือรับรองการสำเร็จการศึกษาหรือใบปริญญาบัตร หรือใบประกาศนียบัตร หรือรายงานผลการศึกษา (Transcript) ไปให้สาขาของธนาคาร เพื่อชะลอการชำระหนี้

ผู้กู้ยืมถึงแก่กรรม หรือทุพพลภาพ

- กรณีผู้กู้ยืมถึงแก่กรรม หนี้ตามสัญญาผู้กู้ยืมเป็นอันระงับไป ทั้งทายาทหรือสถาบันการศึกษาต้องส่งสำเนาใบมรณะบัตร หรือสำเนาทะเบียนบ้านของผู้กู้ยืมที่ถึงแก่กรรม โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจรับรองสำเนาเอกสารดังกล่าว แล้วส่งให้ธนาคารทราบ

- กรณีผู้กู้ยืมทุพพลภาพ กองทุนมีอำนาจพิจารณาระงับการเรียกเก็บชำระหนี้ตามสัญญาเงินกู้ยืมได้ โดยจะต้องส่งสำเนาสมุดประจำตัวคนพิการที่รับรองแล้วให้ธนาคาร เพื่อเสนอกองทุนฯ พิจารณาระงับการเรียกให้ชำระหนี้ตามสัญญาต่อไป

(คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง 2541 : 10)

แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำหรือการแสดงออกของมนุษย์ทั้งที่มองเห็นได้ สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า คือการใช้เครื่องมือทดสอบ ตรวจหรือวัดการกระทำนั้นได้ พฤติกรรมแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการ

ภายในของบุคคลที่บุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตเห็น วัดได้ยากหรือต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อตรวจวัดโดยตรง ในการวัดเพื่อให้ได้ผลใกล้เคียง และเชื่อถือได้มากที่สุด ในบางครั้งเจ้าของพฤติกรรมอาจตอบจากความคาดหวังของสังคมที่เป็นอยู่ ดังนั้นพฤติกรรมประเภทนี้มนุษย์สามารถปิดบังซ่อนเร้นได้ เช่น ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ การตัดสินใจ จินตนาการ ความเชื่อ ฯลฯ

2. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาแล้วบุคคลอื่นสามารถสังเกตง่ายหรือวัดได้อย่างชัดเจน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior) เป็นการแสดงออกของมนุษย์ที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนด้วยตาเปล่า และวัดได้ชัดเจน เช่น การเดิน การยิ้ม การร้องไห้ การนอน เป็นต้น

พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมามูลบุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่าจำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อตรวจวัด พิสูจน์ เช่น การทำงานของสมอง การเต้นของหัวใจ การย่อยอาหารของกระเพาะอาหาร

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แมกซ์ เวเบอร์ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีองค์การในระบบราชการ ไว้ว่าการให้ความสำคัญเจริญเติบโตขององค์การที่มีการขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว ความต้องการขององค์การคือ ต้องการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ จัดสภาพแวดล้อมและระบบปฏิบัติการในการทำงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ และให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับกองทุนให้กู้ยืมเงินทุนเพื่อการศึกษา (กยศ.) ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้มีโอกาสที่จะศึกษาต่อ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้เทียบเท่าและสามารถแข่งขันให้ทัดเทียมกับนานาชาติได้ (นพพงษ์ บุญจิตรา. 2529 : 31)

ทฤษฎีการจูงใจของ W. I Thomas

ตามแนวคิดของ Thomas หรือที่เรียกว่าปรารถนา 4 ประการของ Thomas ดังนี้

1. ความปรารถนาที่จะมีความมั่นคงปลอดภัย (Security and safety wishes) หมายถึง ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและครอบครัว ทั้งทางกายภาพและจิตใจมีอาชีพที่มั่นคงเป็นปึกแผ่น มีรายได้พอสมควรแก่การครองชีพ ไม่มีข้อวิตกกังวลว่าจะถูกกลั่นแกล้งใด ๆ
2. ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นยอมรับนับถือ (Esteem wishes) คือ ต้องการการยอมรับจากสังคม โดยต้องการมีส่วนร่วม มิตรภาพและความรักจากบุคคลอื่น
3. ความปรารถนาที่จะได้รับการตอบสนองจากเพื่อน (Belonging and love wishes)

คือ ต้องการให้คนอื่นแสดงออกต่อตนเองในทางที่ดี ให้ความรักความสนใจเห็นอกเห็นใจ ยกย่อง นับถือ ยอมรับความเป็นมิตร ให้ความอบอุ่นและความปลอดภัย เพราะเมื่อได้รับการตอบสนอง ด้วยดีแล้วก็สามารถที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดายและสบาย

4. ความปรารถนาที่จะมีประสบการณ์ใหม่ ๆ คือ ตามธรรมชาติคนเรามีแรงขับเคลื่อนให้อยากรู้ อยากเห็น อยากค้นคว้า อยากสำรวจ อยากเล่น อยากลอง อยากแก้ปัญหา อยากเผชิญกับสิ่งแปลกใหม่อยู่เสมอความอยากเหล่านี้จึงใจให้แสดงพฤติกรรมออกมาแปลกแตกต่างกันอยู่เรื่อยไปไม่มีที่สิ้นสุด

ทฤษฎีลำดับขั้นของ Maslow

ทฤษฎีลำดับขั้นของ (Hierarchy of Needs Theory) โดยมีสมมติฐานว่า บุคคลมีความต้องการอย่างไม่สิ้นสุดและความต้องการจะก่อให้เกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนอง เมื่อความต้องการหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็จะลดความสำคัญลง โดยบุคคลจะเกิดความต้องการใหม่ขึ้น และเรียงลำดับขึ้นจากต่ำไปหาสูง 5 ลำดับ ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนต้องการได้รับ เช่น ปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนกลัวแล้วจะหาสิ่งมาคุ้มครองไม่ให้ตัวเองได้รับอันตราย
3. ความต้องการด้านสังคม (Belonging and Love needs) มนุษย์ต้องการการยอมรับจากสังคมและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกอย่าง
4. ความต้องการชื่อเสียง (Self-esteem needs) เกียรติยศชื่อเสียงมนุษย์ต้องการการยกย่องชมเชยจากบุคคลอื่น
5. ความต้องการความสมหวังของชีวิต (Self-actualization needs) คือ ความสมหวังของชีวิต การทำสิ่งที่บุคคลต้องการทำมากที่สุดในชีวิตของเขา เช่น เมื่อบุคคลที่ต้องการได้รับเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาแล้วจะทำให้ประสบความสำเร็จกับการศึกษา คือ ได้รับเงินแล้วทำให้เขามีกำลังใจเรียน เมื่อจบการศึกษาไปจะได้มีงานทำที่ดีและมีรายได้ ให้กับตัวเองและครอบครัว (ไพฑูริย์ สินลาร์ตัน. 2524 : 28)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษากรณีนิสิตที่ทำการศึกษาเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนิสิตที่ได้กู้ยืมเงินจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพราะมหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบันการศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งถือเป็นเมืองแห่งการศึกษา หรือที่ทุกคนรู้จักกันใน

ชื่อ “ ตักศิลานคร ” และมีสถาบันการศึกษามากมายที่ให้นิสิตนักศึกษาได้กู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งผลงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องพอจะกล่าวถึงได้ดังนี้

จันทร์เพ็ญ ไกรการ (2547 : 80 – 82) ได้ศึกษาการประเมินผลการใช้จ่ายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม พบว่า

1. การยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า นักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคามได้กู้ยืมเงินเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 30,000 บาท ต่อคนต่อปี
2. การใช้จ่ายเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงิน พบว่า ใน 1 ปี นักศึกษาได้ใช้จ่ายเงินในระหว่างการมาเรียนหนังสือ เป็นค่าซื้ออาหารในการดำรงชีพประจำวันมากที่สุดเฉลี่ย 8,479.03 บาท รองลงมา ใช้เป็นค่าซื้อบัตรเติมเงินโทรศัพท์มือถือเฉลี่ย 3,690.36 บาท และอันดับสาม ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว (ให้บิดามารดาญาติพี่น้อง) เฉลี่ย 3,461.40 บาท โดยได้ใช้จ่ายเป็นค่าซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค (สบู่ ยาสีฟัน คริม) น้อยที่สุดเฉลี่ย 149.19 บาท

3. การดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถาบันราชภัฏมหาสารคาม พบว่า

- 1) คณะกรรมการดำเนินงานกองทุนเห็นว่า โดยรวมมีการดำเนินงานกองทุนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ และอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านปัจจัยนำเข้า
- 2) นักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคามเห็นโดยรวมมีการดำเนินงานกองทุนอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก คือด้านสภาพแวดล้อม ด้านผลผลิต และด้านกระบวนการ และอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านปัจจัยนำเข้า
- 3) นักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคามมีเพศต่างกัน เรียนคณะต่างกัน หรือเรียนชั้นปีที่ต่าง กัน มีการใช้จ่ายที่ไม่แตกต่างกัน

สถาบันราชภัฏมหาสารคามได้ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยได้ปฏิบัติตามสอดคล้องกับนโยบาย ระเบียบแนวปฏิบัติ ขั้นตอนต่าง ๆ และทันระยะเวลาที่กำหนดไว้ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์ให้นักศึกษาทราบอย่างต่อเนื่อง ส่วนนักศึกษาได้นำเงินไปใช้จ่ายเงินในส่วนที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

บัณฑิต หงส์ภักดี (2542 : 85 - 89) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม มีปัญหาการดำเนินงานโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาค่า ดังนี้
 1.1. ขั้ววางแผนดำเนินงาน 1.2. ขั้วติดตามประเมินผล และดำเนินงาน 1.3. ขั้วจําแนกตามขนาด โรงเรียน

1) โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ชั้นวางแผนดำเนินงานมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนชั้นดำเนินงานและชั้นติดตามประเมินผลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

2) โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียบลำดับจากค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ ชั้นวางแผนดำเนินงาน ชั้นดำเนินงานและชั้นติดตามประเมินผล

3) โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียบลำดับจากค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ ชั้นวางแผนดำเนินงาน ชั้นดำเนินงานและชั้นติดตามประเมินผล

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบปัญหา การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ชั้นวางแผนดำเนินงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนชั้นดำเนินการและชั้นติดตามประเมินผลพบว่า มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

พรเลิศ อ่วมพ่วง (2525 : 19 - 20) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัว จำแนกตามคณะและเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2525 จำนวน 2,112 คน พบว่า

1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ประมาณ 22,224 บาท ต่อคนต่อปี โดยนักศึกษาคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด ประมาณ 31,818 บาท และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ใช้จ่ายน้อยที่สุดประมาณ 15,185 บาท

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาหญิงและชายไม่แตกต่าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 :10) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต ระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวงวิทยาลัย พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1) ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับที่พักอาศัย ได้แก่ค่าที่พัก ค่าอาหาร ณ ที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับที่พัก เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าซักรีด

2) ค่าใช้จ่ายส่วนตัวนอกที่พำนักอาศัย ได้แก่ ค่าอาหารนอกร้านพัก ค่ายานพาหนะประจำวัน ค่าบันเทิง ค่าพักผ่อนหย่อนใจและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

3) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องใช้ และค่ารักษาพยาบาล ได้แก่ ค่าเสื้อผ้า และค่าเครื่องใช้อื่น ๆ ค่ารักษาพยาบาลในกรณีไม่ได้ใช้บริการของสถานศึกษา

4) ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ค่าลงทะเบียนวิชาเรียน ค่าธรรมเนียม

และค่าบำรุงต่าง ๆ เช่น ค่าบำรุงรักษาสถานศึกษา ค่าห้องสมุด สโมสร ชมรมและอื่น ๆ ค่าخذใช้ในกรณีทำของเสียหาย ค่าตำราที่ใช้ในการศึกษารวมตลอดถึงอุปกรณ์การศึกษาทุกชนิด ค่าใช้จ่ายในการศึกษาภาคปฏิบัติหรือกิจกรรมพิเศษ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา

จำเรียง เสงเจริญ (2531: บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต เสียค่าในการศึกษาโดยเฉลี่ยและ 49,914 บาท เสียเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงโดยเฉลี่ยปีละ 10,215 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยปีละ 39,699 บาท
2. นิสิตระดับปริญญาตรีบัณฑิต เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเฉลี่ยปีละ 70,931 บาท เสียเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงโดยเฉลี่ยปีละ 11,306 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยปีละ 59,570 บาท
3. นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาแล้วเมื่อปีการศึกษา 2530 เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเฉลี่ยปีละ 54,317 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงโดยเฉลี่ยปีละ 11,946 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยปีละ 42,946 บาท
4. นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเพศชาย เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเฉลี่ยสูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
5. นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่แต่งงานแล้ว เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่เป็นโสดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001
6. นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
7. นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่ทำงานแล้ว เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่ยังไม่ได้ทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
8. นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 4,000 บาท เสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่านิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 4,000บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นันทวรรณ เจริญจิตต์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษบัณฑิตศึกษาใช้จ่ายเงินในหมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาที่จ่ายให้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตลอดหลักสูตร ตั้งแต่ 37,735 - 80,870 บาท
2. หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษามีได้จ่ายให้กับสถาบัน พบว่า นักศึกษบัณฑิตศึกษาส่วนมากในเกือบทุกสาขามีการใช้จ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ในหมวดนี้ต่ำกว่า 1,000 บาท ในทุกประเภท ยกเว้นส่วนใหญ่ของนักศึกษบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ และสาขาวิชา

ระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ มีค่าเอกสาร ตำราสูงกว่านักศึกษาทั้งหมด ส่วนการประมาณการ ค่าใช้จ่ายในการทำวิทยานิพนธ์หรือในการเตรียมตัวสอบรวบยอดของนักศึกษาผู้กำลังจะสำเร็จ การศึกษา พบว่า ร้อยละ 45.1 ไม่มีค่าใช้จ่ายประเภทนี้ และร้อยละ 36.2 คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายประเภท นี้ต่ำกว่า 10,000 บาท

3. หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำรงชีพ พบว่า นักศึกษามัธยมศึกษาส่วนใหญ่ในเกือบ ทุกสาขาวิชาไม่มีค่าที่พัก และมีค่าใช้จ่ายประเภทค่าเครื่องแต่งกาย ค่าพักผ่อนหย่อนใจและค่าเดินทาง มาสถานศึกษา ประเภทละต่ำกว่า 2,000 บาท ต่อเดือน และมีค่าอาหารต่ำกว่าเดือนละ 2,000 บาท และระหว่าง 2,000 -4,000 บาท ไม่พบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในหมวดต่าง ๆ ของนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างชั้นปี สถานภาพ การทำงานและเพศ

4. นักศึกษามัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาที่จ่ายให้กับสถาบัน และปัญหาค่าใช้จ่ายส่วนตัว แหล่งที่นักศึกษามัธยมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้แก่ปัญหา เมื่อประสบปัญหาทางการเงิน ได้แก่ บิดา มารดา และญาติพี่น้อง

โกศล ฐานะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยการติดตามการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539 ผลการวิจัยพบว่า

1. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก
2. การให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การปฏิบัติงานตามปฏิทินปฏิบัติงานและการกำกับดูแลสถานศึกษาในการดำเนินงานกองทุนมี ปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย
3. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นว่า ระเบียบ กฎเกณฑ์ การสั่งการและแนวทางการดำเนินงาน กองทุนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การไม่จัดสรรงบประมาณค่าดำเนินงานให้จังหวัด และสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
4. ส่วนมากเห็นว่า ไม่ควรแก้ไขระเบียบ หลักเกณฑ์ การสั่งการและแนวดำเนินงาน คิด เป็นร้อยละ 67.47 บาท หลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายได้ของบิดามารดาและนักเรียนนักศึกษารวมกันไม่ เกิน 120,000 บาท การกำหนดให้เบิกจ่ายเงินกู้ยืมจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) แห่งเดียว และการไม่จัดสรรงบประมาณค่าดำเนินการให้จังหวัดและสถานศึกษา

วัชรพงษ์ สุขรักษา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2541 ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรียงลำดับ ความสำคัญ คือระเบียบเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระยะเวลาการใช้จ่ายเงินคืนกองทุน ยาวนานถึง 15 ปี อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำมาเพียงร้อยละ 1 ต่อปี ระดับผลการเรียนของผู้กู้ แรงผลักดัน

ค้นจากสภาพแวดล้อมด้านบุคคลและการได้รับข่าวสารข้อมูล สำหรับแรงผลักดันจากสภาพแวดล้อมด้านบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองมากที่สุด คือ ตัวนักเรียน นักศึกษาผู้ถูกรองลงไปสู่สมรส และอาจารย์ที่ปรึกษาตามลำดับ

2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองเรียงลำดับความสำคัญ คือภาระหนี้สินที่มีอยู่เดิมสถาบันการเงิน การได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่ชัดเจน การไม่เชื่อว่าจะมีเงินกองทุนในลักษณะนี้จริง และการไม่เชื่อมั่นในตัวผู้กู้ที่อยู่ในปกครองว่าจะเรียนสำเร็จ

สำนักคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง (2541 : 31) ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2541 พบว่า ส่วนใหญ่ทั้งในระดับจังหวัดและสถานศึกษาดำเนินงานได้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและเจตนารมณ์ของกองทุนฯ พบปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งมาจากการกำหนดระยะเวลา และเงื่อนไข กฎเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ระเบียบ มติของคณะกรรมการและกระทรวงศึกษาธิการกำหนดและอีกส่วนหนึ่งเกิดจากเงื่อนไขของจังหวัดและสถานศึกษาที่ยังไม่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานกองทุนฯ เท่าที่ควร ตลอดจนสถานศึกษาบางแห่งดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เบี่ยงเบนไปจากนโยบาย หลักการและเจตนารมณ์ของกองทุนฯ หากได้มีการกำชับและวางแผนการปฏิบัติที่ชัดเจน มีการปฏิบัติตามแผนรวมทั้งการประสานงานอย่างใกล้ชิดของหน่วยปฏิบัติระหว่างจังหวัด ธนาคารกรุงไทยและสถานศึกษา ตลอดจนการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องของหน่วยงานทุกระดับเพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานก็จะช่วยให้ปัญหาการปฏิบัติงานน้อยลง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินผลการบริหารเงินทุนการศึกษาในโครงการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติ (ADB) ผลการประเมินพบว่า โครงการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติโดยการให้ทุนการศึกษา สามารถป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนได้ และยังมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนต่อในชั้นสูงขึ้นด้วย ผู้ปกครองและนักเรียนได้นำเงินทุนการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในเรื่องของอุปกรณ์การศึกษาเป็นส่วนใหญ่ เป็นค่าเสื้อผ้านักเรียน ค่าอาหารกลางวันและค่าพาหนะไปโรงเรียนเป็นอันดับรองลงไป ส่วนความต้องการความช่วยเหลือต่อไปอีกหนึ่ง คือ ค่าเล่าเรียน / บำรุงการศึกษา รองลงมาคือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ผลกระทบที่เกิดจากการให้ทุนการศึกษา คือ นักเรียนและผู้ปกครองมีความหวังต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้นหากในปีการศึกษาต่อไปนักเรียนไม่ได้รับทุนการศึกษาโอกาสที่จะไม่เรียนต่อมีประมาณร้อยละ 10

สมบัติ ท้ายเรือคำ และชัยลิขิต สร้อยเพชรเกษม (2543 : 95) ได้ติดตามผลการใช้จ่ายเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษาค่าธรรมเนียมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5,310.29 บาท ต่อภาคเรียน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับ

การศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2,265.57 บาท ต่อภาคเรียนและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5,337.13 บาท ต่อเดือน นิสิตใช้จ่ายเงินตามหมวด 2 และหมวด 3 ไม่เพียงพอเป็นจำนวนร้อยละ 48.60 และ 59.20 ตามลำดับ

ชนิการ ศิลปะอนันต์ และจุฬา ฉัตรอุปต์. (2543 : 36 - 40) การศึกษาค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษา ได้ศึกษาค้างนี้

1. ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศโดยภาครัฐรับภาระคิดเป็นร้อยละ 4
  2. จากค่าใช้จ่ายทางการศึกษาทั้งหมดนั้น ภาครัฐเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายประมาณร้อยละ 66 ในขณะที่ภาคครัวเรือนรับภาระเพียงร้อยละ 33 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนได้ใช้จ่ายเพื่อสุขอนามัยสูงถึงร้อยละ 60
  3. เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลระหว่างก่อนและหลังวิกฤติเศรษฐกิจ พบว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษารัฐเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 25 ของงบประมาณรวม
  4. ในส่วนที่รัฐเป็นผู้รับภาระ พบว่า มีปัญหาดังนี้
    - 1) โครงสร้างงบประมาณเพื่อการศึกษามีลักษณะแยกส่วน ขาดความเป็นเอกภาพ
    - 2) กระบวนการจัดสรรงบประมาณเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจ ขาดความยืดหยุ่นขาดความคล่องตัวมีขั้นตอนมาก มักใช้งบประมาณในปีที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ จึงไม่ส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีคุณภาพหรือประสิทธิภาพ หรือส่งเสริมหน่วยงานที่มีศักยภาพสูง อีกทั้งไม่เอื้อต่อการระดมทรัพยากรในระดับท้องถิ่น
    - 3) การจัดสรรงบประมาณระหว่างประเภทและระดับการศึกษา ไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย ทั้งในด้านประสิทธิภาพ ความเสมอภาคในโอกาส และความเป็นธรรม กล่าวคือ เมื่อพิจารณาจากงบประมาณการศึกษาที่ได้รับจัดสรรในแต่ละระดับการศึกษา พบว่า ระดับอุดมศึกษาซึ่งมีผู้เรียนเพียงร้อยละ 10 ของจำนวนผู้เรียนทั่วประเทศ ได้รับงบประมาณคิดเป็นร้อยละ 16 ของงบประมาณการศึกษา ในขณะที่การศึกษาระดับก่อนประถมและประถมศึกษาซึ่งมีผู้เรียนสูงถึงร้อยละ 60 ของประเทศได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ 44 ของงบประมาณการศึกษา อย่างไรก็ตาม เป็นเรื่องปกติที่การศึกษาระดับอุดมศึกษาจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าระดับก่อนประถมและประถมศึกษา
- เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนงบประมาณระดับอุดมศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน พบว่า ประเทศไทยมีสัดส่วนงบประมาณระดับอุดมศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาสูงถึง 6 : 1 ในขณะที่ประเทศมาเลเซียมีสัดส่วนเพียง 2.5 : 1 และประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น กลุ่มประเทศองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for

Economic Cooperation and Development : OECD) จะมีสัดส่วนอยู่ระหว่าง 1.72 - 2.32 :1 เท่านั้น

สำหรับค่าใช้จ่ายต่อหัวที่รัฐต้องรับภาระนั้น ปัจจุบัน ระดับอุดมศึกษามีค่าใช้จ่ายต่อหัวเท่ากับ 62,330 บาทและระดับประถมศึกษาเท่ากับ 6,920 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายต่อหัวในระดับอุดมศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาเกือบ 10 เท่า

เมื่อพิจารณาถึงความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม พบว่า รายได้ของครัวเรือนที่มีบุตรเรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษา (จำกัดรับ) ของรัฐมีรายได้สูงกว่าครัวเรือนที่มีบุตรเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาเกือบ 10 เท่า

เมื่อพิจารณาถึงความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม พบว่า รายได้ของครัวเรือนที่มีบุตรเรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษา (จำกัดรับ) ของรัฐมีรายได้สูงกว่าครัวเรือนที่มีบุตรเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาประมาณ 2 เท่า ดังนั้นจึงยังมีปัญหาด้านความเป็นธรรมอยู่

5. ในส่วนของครัวเรือน มีข้อค้นพบ ดังนี้

- 1) ภาคครัวเรือนมีส่วนรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประเทศเพียงร้อยละ 33
- 2) กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำที่สุดภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษามากกว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้สูงที่สุด

6. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี เป็น

การศึกษาที่คนไทยได้รับโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย งานวิจัยได้ทำการคาดประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ภายใต้สมมติฐานต่าง ๆ คือ อัตราการเข้าเรียน การเข้าชั้นและการออกกลางคันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อัตราเงินเฟ้อและค่าใช้จ่ายต่อหัวในปัจจุบัน (โดยระดับประถมศึกษาเท่ากับ 9,300 บาท ระดับมัธยมต้น เท่ากับ 11,000 บาทและระดับมัธยมปลายเท่ากับ 14,400 บาท) ได้ผลประมาณการว่าต้องใช้งบประมาณ ประมาณ 85,000 ล้านบาท ในปี 2543 และเพิ่มเป็น 106,000 และ 165,000 ล้านบาท ในปี 2548 ตามลำดับ

7. ในการพิจารณาว่า ผู้มีส่วนในการศึกษาของประเทศควรมีส่วนรับผิดชอบอย่างไรบ้างนั้น หากพิจารณาว่าต้นทุนของการให้การศึกษาคือ การเงินสิ่งที่จะต้องพิจารณาคือการใช้จ่ายด้านต้นทุน ภาระควรเป็นของใครบ้าง ใครมีส่วนเสียในเรื่องการศึกษา ซึ่งพบว่า

- 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในการศึกษา
  - ผู้เรียน ซึ่งอาจแทนได้โดยครอบครัวของผู้เรียน
  - ชุมชน / ท้องถิ่น
  - สังคม ซึ่งอาจแทนโดยรัฐบาลกลาง
- 2) ภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ประกอบด้วย
  - ค่าเล่าเรียน / ค่าธรรมเนียม ซึ่งเก็บจากผู้เรียน / ผู้ปกครอง

- เงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง ซึ่งเป็นตัวแทนของสังคม
- เงินสนับสนุนจากท้องถิ่น ซึ่งชุมชน/ท้องถิ่นจ่ายโดยตรง หรือจ่ายในรูปแบบอื่น ๆ

การที่จะพิจารณาว่า ใครควรจะได้รับภาระค่าใช้จ่ายอย่างไร หากใช้หลักทางเศรษฐศาสตร์พื้นฐานที่ว่าผู้ใดได้รับประโยชน์ ผู้นั้นควรเป็นผู้รับภาระการใช้จ่าย พบว่า ในระดับอุดมศึกษานั้นผู้ที่ได้ประโยชน์จากการศึกษาคือผู้เรียน ดังนั้น ผู้ได้เรียนควรได้รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเอง แต่ในระดับประถมศึกษา การที่ประชาชนได้รับการศึกษาในระดับล่าง ทำให้อ่านออก เขียนได้ สามารถเป็นพลเมืองที่ดีต่อไปในอนาคตสังคมโดยรวมเป็นผู้ได้รับประโยชน์ จึงควรเป็นผู้รับภาระในส่วนนี้ ดังนั้น จึงมีเหตุผลรองรับในการที่รัฐจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียน โดยไม่ต้องเก็บค่าใช้จ่ายตามราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ลีลสร พ่วงศรี (2546 : 42-47) ได้เสนอไว้ว่า การปฏิรูปการศึกษาในขณะนี้ เป็นการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกและของประเทศไทยภาวะใหม่ที่เกิดขึ้นในโลกนี้คือ ภาวะที่โลกไร้พรมแดน (Globalization) เป็นโลกขั้วเดียว (Mono polar world) และมีการจัดอุตสาหกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ภาวะดังกล่าวทำให้มีการเรียกร้องให้มียุทธศาสตร์ใหม่ในการเรียกร้องปัญหาต่าง ๆ นอกจากนี้ การปฏิรูปการศึกษายังเป็นการตอบสนองต่อการพัฒนาโดยสิ้นเชิง และประการสุดท้ายเป็นการตอบสนองต่อวิกฤติที่เกิดขึ้น ซึ่งขณะนี้มีความต้องการที่จะเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ การแพ้-ชนะกันอยู่ที่คุณภาพของประชากร ด้วยเหตุเหล่านี้ภาวะหนักจึงอยู่ที่ภาคการศึกษา ซึ่งขณะนี้มีการปฏิรูปการศึกษายู่ การปฏิรูปการศึกษเป็นเรื่องดี แต่จะต้องทำให้มีผลในการเปลี่ยนแปลงผลิตของภาคการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งจะต้องไปกระทบเรื่องที่สำคัญและไม่ง่าย การเงินเพื่อการศึกษา จัดเป็นเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะมีผลกระทบต่อระบบการศึกษาทั้งระบบ ให้ข้อเสนอแนะงานวิจัยไว้มีดังนี้

1. การจัดสรรงบประมาณที่ผ่านมา เป็นการจัดสรรไปที่หน่วยบริหารและจัดการศึกษา (Financing of education to supply) เป็นส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 90) กล่าวคือ รัฐเข้าไปรับผิดชอบการจัดการศึกษาเกือบทั้งหมดทำให้การศึกษาเป็นเสมือน Free goods คนเข้าถึงการศึกษาได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียแต่น้อย แต่ยังมีวิธีการอื่นอีกที่ทำให้คนได้รับการศึกษา โดยที่ไม่ต้องไปจัดการด้านอุปทาน (Supply) แต่ต้องสร้างอุปสงค์ (Demand) ให้เป็น Effective demand คือ ไปสนองทุนให้กับผู้ที่ต้องการทุน เพื่อจะนำทุนไปซื้อการศึกษา ซึ่งจัดโดยใครก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นรัฐ เอกชน ท้องถิ่น สมาคม มูลนิธิ วัด ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญในเรื่องการเงินเพื่อการศึกษา

งานวิจัยนี้ได้ใช้กรอบแนวคิดปัจจุบันในการวิเคราะห์ มีข้อค้นพบและข้อเสนอที่เป็นประโยชน์แต่ยังทำการวิเคราะห์ในด้านวิธีการจัดสรรเงินไม่เพียงพอ จึงควรเปลี่ยนแนวทางการจัดสรรงบประมาณใหม่เป็นการเน้นด้านอุปสงค์หรือไม่ ซึ่งหมายความว่า ควรจะลดงบประมาณที่จ่ายให้กับสถานศึกษาแล้วไปจ่ายเป็นทุนการศึกษาให้มากขึ้นหรือไม่ เพื่อให้คนที่ไม่มีเงินและต้องการเรียนไปซื้อการศึกษาเอง ทั้งนี้ต้องพิจารณาด้วยว่า สถานศึกษาจะเลี้ยงตัวได้ด้วยค่าเล่าเรียนเพียงอย่างเดียวหรือรัฐจะต้องอุดหนุนในกรณีใดบ้าง ซึ่งวิธีการนี้จะต้องมีแผนการลดย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง มีการกำหนดกลไกการจัดสรรว่าจะเป็นอย่างใด ควรมีหน่วยงานใหม่หรือองค์กรเดิมมาดูแลการจัดสรร ขนาดของทุนการศึกษาแต่ละระดับควรจะเป็นเท่าไร การกำกับดูแลมาตรฐานสถาบันการศึกษานอกรัฐซึ่งเป็นการศึกษาของสมาคม/เอกชน/มูลนิธิต่าง ๆ จะทำอย่างไร

เมื่อการศึกษาไม่เป็นการผูกขาดโดยรัฐ บทบาทของกระทรวงศึกษาธิการจะต้องเปลี่ยนแปลงไปโดยลดบทบาทจากการเป็นผู้ผลิตมาเป็นผู้ให้ทิศทาง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องมีการวิเคราะห์ในบริบทของการเงินเพื่อการศึกษา

2. การเงินเพื่อการศึกษาควรเป็นเครื่องมือยกระดับการเรียนการสอนเฉพาะเรื่อง / เฉพาะกรณีเนื่องจากในระบบของไทย คนที่มีอำนาจที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ซึ่งเป็นความจริงและไม่ใช่เรื่องที่ดี ดังนั้น หากสามารถทำระบบการเงินให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงหรือเป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลงได้จะเป็นการดี เช่น การใช้ระบบการเงินเป็นเครื่องมือพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การสอนให้คนคิดเป็นทำเป็นการสอนให้คนมีนิสัยศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตซึ่งการศึกษานอกโรงเรียนมีระยะเวลาอันยาวนานและมีความสำคัญมากกว่าการศึกษาในโรงเรียน หากโรงเรียนสามารถสร้างนิสัยให้คนสามารถศึกษาได้ตลอดไปจะเป็นเรื่องที่ดี

3. งบประมาณเพื่อการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งหมดเท่านั้น แม้ว่าจะเป็นส่วนใหญ่ก็ตามยังมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาอื่นอีก ที่มีได้รวมอยู่ในงบประมาณ เช่น การที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บภาษีของกรุงเทพฯ เอง แล้วมาใช้จ่ายเพื่อจัดการศึกษา หากจะดูว่างบการศึกษาต่ำกว่าที่ควรจะเป็นหรือไม่ ต้องดูที่สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาในบัญชีรวม ซึ่งจะแสดงภาพการใช้จ่ายทรัพยากรทางการศึกษาทั้งหมดของประเทศได้เป็นอย่างดี ประเด็นนี้เป็นเรื่องสำคัญ หากเข้าใจผิดพลาดแล้วเพิ่มงบประมาณการศึกษามากขึ้นเนื่องจากเห็นว่าต่ำเกินไป ยิ่งเพิ่มงบประมาณการศึกษามากเท่าไรก็จะส่งผลให้มีการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางมากเท่านั้น

โดยสรุป ภาวะของความสำเร็จของประเทศไทยอยู่ที่การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งต้องเป็นการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง และภาวะของการปฏิรูปการศึกษาอยู่ที่การปฏิรูปการเงินเพื่อการศึกษา หากยังไม่เปลี่ยนวิธีการจัดสรรเงิน การปฏิรูปที่เกิดขึ้นก็คงเป็นเรื่องผิวเผินเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าหลังจากที่มีทบวงมหาวิทยาลัยได้มีนโยบายปล่อยให้กำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษาลอยตัวได้เมื่อปี 2531 เป็นต้นมา สถาบันระดับอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ต่างก็มีการปรับปรุงระเบียบการเก็บค่าบำรุงการศึกษาของแต่ละสถาบันให้เหมาะสมและเป็นไปตามสภาพความต้องการและสภาพแวดล้อมของสังคมในท้องถิ่นนั้น ๆ ตลอดเวลา

วชิรพงษ์ เดชแพง (2544 : 108 - 110) ได้ศึกษา การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร พบว่า

1. บุคลากรโดยส่วนรวมและจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียนเห็นว่า การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร โดยส่วนรวมและเป็นรายด้านทั้งเจ็ดด้านอยู่ในระดับมาก
2. บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร ไม่ต่างกัน ($P>0.05$)
3. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับขนาดโรงเรียนที่มีผลต่อการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร ($P>0.05$)
4. การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร มีปัญหาทุกด้าน โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ในเรื่อง บุคลากรที่รับผิดชอบมีภาระงานมาก ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง

บัลเชฐ แสงบุญ (2545 : 70 - 73) ได้ศึกษาการติดตามการใช้จ่ายเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2542 พบว่า

1. การกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2542 ใน 1 ปีการศึกษา นักเรียนได้กู้ยืมเงินโดยรวมเฉลี่ยคนละ 7,179.40 บาท โดยได้กู้ยืมเป็นค่าใช้จ่ายในการครองชีพระหว่างเรียนมากที่สุด เฉลี่ยคนละ 5,125.91 บาท และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาน้อยที่สุด เฉลี่ยคนละ 987.69 บาท
2. การใช้จ่ายเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า ใน 1 ปีการศึกษา นักเรียนได้ใช้จ่ายเงินโดยรวมเฉลี่ยคนละ 6,885.65 บาท เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ได้ใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ในการครองชีพระหว่างเรียนมากที่สุด เฉลี่ยคนละ 4,643.43 บาท โดยได้ใช้จ่ายเงินเพื่อซื้ออาหารในการมาเรียนมากที่สุด เฉลี่ยคนละ 2,821.89 บาทและใช้จ่ายในการผ่อนชำระเครื่องมือสื่อสาร เช่น เพงเจอร์ โทรศัพท์มือถืออย่างน้อยที่สุด เฉลี่ยคนละ 11.24 บาท
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงและนักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันมีค่าใช้จ่ายเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

โดยสรุปจากการศึกษาค้นคว้า พบว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ได้ใช้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาแต่เงินที่กู้ยืมไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย จึงควรที่จะเพิ่มวงเงินในการกู้ยืมและให้สถานศึกษาควบคุมติดตามการใช้จ่ายเงินของนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำรายงานการวิจัย แนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาตรี ทั้งการศึกษาในระบบ หรือนอกระบบ ได้แก่นักเรียน นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อย ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยให้กู้ยืมสำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครอบครัวระหว่างศึกษา

2. เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษา ที่ประสงค์จะขอกู้ยืมที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา จำนวน 300,000 คน ต่อปี ตั้งแต่ปีที่ 4 ของการดำเนินการเป็นต้นไป (2543)

3. การให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกองทุนฯ จึงมุ่งให้กู้ยืมแก่นักเรียนนักศึกษาที่ยากจน มุ่งเพิ่มโอกาสให้นักเรียนที่ยากจนสามารถศึกษา ในระดับสูงได้เต็มตามศักยภาพ เป็นการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ (Human Capital) เพื่อเพิ่มโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจให้แก่ผู้ด้อยโอกาส และก่อให้เกิดความเท่าเทียมเพื่อประโยชน์ทางสังคม (Social Objective) เพียงอย่างเดียวซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากกองทุนให้กู้ยืมของประเทศอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์หลายด้าน ทั้งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือประโยชน์ทางด้านสังคม คือ เพื่อให้ความช่วยเหลือคนด้อยโอกาสทางการศึกษาและประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจคือเพื่อให้สถานศึกษาสามารถเก็บค่าเล่าเรียนที่ครอบคลุมต้นทุนการศึกษาที่แท้จริง (Cost Recovery) ได้ และช่วยลดภาระการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของรัฐบาล

ประชา สร้อยอินตะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหา อุปสรรคและผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษากาฬสินธุ์ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ซึ่งได้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 254 คน พบว่า

1. นักศึกษาที่กู้ยืมเงินเป็นนักศึกษาชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงและกระจายตามคณะวิชาต่างๆ
2. นักศึกษาร้อยละ 40.5 ทำงานพิเศษเพื่อหารายได้แต่หลังจากได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 75.3 ได้หยุดทำงาน
3. นักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ได้รับเงินจากผู้ปกครอง ส่วนผู้ที่ได้รับเงินจากผู้ปกครองได้รับเฉลี่ยเดือนละ 2,233.7 บาท

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 69 คน ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการและด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่อยู่ในระดับน้อย คือ ด้านปัจจัยนำเข้า

เสาวลักษณ์ จงรัตนานนท์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกริก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กู้ยืมเงินจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 251 คน ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า เป้าหมายด้านคุณภาพ ซึ่งวัดจากอาชีพปีดาระดับล่าง อาชีพมารถาระดับล่าง รายได้ของผู้ปกครอง รายได้สุทธิของผู้ปกครอง มีระดับประสิทธิผลอยู่ในระดับสูง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY